

CHUHUAHUA

(Chihuahueño)

Maailmas on üle 500 koeratõu. Neid on suuri ja väikeseid, kuid vähe on selliseid, mis oma populaarsuselt suudaksid võistelda selle pisikese, heade proportsioonidega suurepärase looduse kunstiteosega, võluva nimega chihuahua. See on täiesti mõistetav ja ka lihtsasti seletatav. Chihuahua võlu saladus peitub selles, et ta on "kõige, kõige, kõige"

- Kõige väiksem maal leiduvatest koertest.
- Kõige vanem koeratõug- selle vanus kaob aastatuhandete sügavusse, iidsete templete ja püramiidide varjudesse.
- Kõige algupärasem- sajandid pole muutnud tema välimust ega iseloomu.
- Kõige elujõulisem- ilma jäetud võimalusest suhelda inimesega hispaanlaste poolt Lõuna-Ameerika vallutamise ajal XVI sajandil ja peale 3 sajandit dzunglis on Chihuahua tõestanud oma õigust olemasolule ka ilma suure kahejalgsel peremehe kõrvalise abita.
- Kõige salapärasem- ainuke koeratõug, kelle pealael paikneb avaus(moleer), mis ei kasva kinni sageli ka kogu eluea jooksul ja millel puudub seletatav otstarve. Teadlased ei suuda seletada selle nähtuse mõtet ega otstarvet. Selline "saatuse märk" on andnud ainet Chihuahua maavälise päritolu hüpoteesi tekkeks.

Need on faktid. Lisada võib hinnangud, mida pidevalt kuuleb inimestelt: kõige arukam, kõige julgem, kõige mitmekesisem jne. See kõik on mõistetav, sest selle üllatava loomakese olemuses on ühendunud minevik ja olevik, omavahel põimunud müüdid, legendid ja kaasaeg. See on mosaiik, mida maailm tunneb nimega Chihuahua. Tõu nimi pärineb samanimeliselt provintsilt Põhja- Mehhikos, kus esmakordselt leiti koerad, väga sarnased tänapäevasele Chihuahuale. Mõnikord, sealhulgas ka ametlikes dokumentides FCI ja PKФ omades, nimetatakse tõugu ka Chiawa (inglise keelne hääldus nimele Chihuahua). Üldlevinud nimeks on siiski Chihuahua.

TÕU PORTREE

TÕU PÄRITOLU JA AJALUGU

Chihuahua päritolu kohta on olemas mitu versiooni. Üks väidab, et Chihuahua on tolteekide- see on rahvas, kes elas Mehhiko territooriumil ca 11 000 aastat tagasi- koerte otsesed järeltulijad. Tolteekide iidset koerad, techichid, olid väheldast kasvu, vähesel määral meenutasid mopside eelkäijaid, kes pärinesid Ida-Aasiast(Hiinast), kust saabusid Ameerikasse koos ümberasujatega üle Beringi väina(Sarnane, ümberasujatega seotud versioon, eksisteerib ka Austraalia Dingo päritolu kohta, keda arvatakse pärinevat Kagu-Aasiast). Inimeste ümberasumine Ameerikasse suunaga põhjast lõunasse algas tõenäoliselt juba kiviajal. Umbes 10 –11 tuhat aastat tagasi jõudsid inimesed Põhja-Ameerika lõunatipuni. Arvatakse, et koos nendega tulid ka koerad. Kuigi, miks me ei või eeldada, et koerad sattusid Aasiasse Ameerikast. Pealegi leidis ameerika teadlane Wiliam Web väljakaevamiste Kentucky osariigis 21 väikese koera säilmed. Leiu vanuseks on dateeritud 3 aastatuhande e.m.a. See lubab arvata, et koerad olid kodustatud Põhja- Ameerikas ammu enne hiina meresõitjate jõudmist Mehhiko kallastele. Kaasaegsetel Amazonase indiaanlastel ja Yucatani poolsare asukatel on samatüüpsed koerad, kes meenutavad iidset koera techichit. Nende kasv on umbes 40 cm, karv lühike, värvus pruunikasvalge ja nad on püstkõrvadega ning seljale kaarduva sabaga

Asteekide lemmikud

Tolteekid tõrjuti asteekide poolt välja XIV sajandil, aga techichidest said asteekide lemmikud. Väikesed koerad olid hästi tuttavad indiaanihõimudele: komanhidele ja shoshonidele. Arvatakse, et koeri ei kasutatud ainult religioosetes rituaalides, aga ka kulinaarsetel eesmärkidel. 1519. a. peale konkistadooride võitu asteekide üle Mehhikos asteekide impeerium lagunes. Võimalik, et

tapatalgute käigus hävitati ka indiaanlaste iidseid koerad, kelle luid väljakaevamistel asteekide hauaplatsidel leitakse. Tihti leitakse koerte muumiaid koos inimeste säilmetega. Hauakambrite ja templite seintel, savinõudel ja teistel esemetel võib tihti näha koerte kujutisi. Nii on leitud Mehhiko kaguosas Colima osariigis kõhukad savist koerakesed. Veelgi varasemateks tõenditeks Chihuahua olemasolu kohta on kivisse graveeritud koerakujutised Orocingo kloostris, mis asub Mehhiko ja Pueblo vahel. Selle XVI saj. prantsuse kloostris ehitamisel kasutati hauakive, mis toodi Mehhiko provintsist Cholulast. Indiaanlased ohverdasid koeri ja matsid neid koos inimestega. Arvati, et ohverdatud koer saadab inimese hinge teekonnal läbi põrgu pimeduse ja aitab leida viimse rahupaiga. Siiski üheselt samastada asteekide koeri ja tänapäevast Chihuahuad (isega XX saj. alguse selle tõu esindajaid) ei saa. Säilinud kujutiste järgi otsustades oli iidsetel koertel pikem pea kui tänapäevastel nn. õunakujulise peaga Chihuahuadel ja ka koon oli pikem. Ainud kõrvad oli reeglina alati väga suured.

Veidi tõu puhtusest

Romantiliselt meelestatud koerakasvatajad kalduvad arvama, et nende lemmiktõug on alati kõige vanem ja kõige puhtam. Mis puutub Chihuahuad, on objektiivsed uurijad veendunud, et kaasasegse koera kujunemine on toimunud teiste kääbustõugude osalusel: lühikarvalist Chihuahuad on mõjutanud Toy-terjerid ja Kääbuspintsheri ja pikakarvalist Papillionid ja Kääbuspitsid. Vähemalt aeg-ajalt annavad endast teada varjatud geenid ja näeme lühikarvalisi pintsherisarnaseid ja pikakarvalisi papillionisarnaseid Chihuahuasid.

Ametlik ajalugu

Esimesed teated Chihuahuast kui koeratõust on teada 1884. aastast kui mehiklased hakkasid müüma neid koeri piiriäärsetel turgudel. Esimest korda Chihuahuad esitleti Philadelphia Kennel Club näitusel 1884.a. Esimene ametlikult registreeritud Chihuahua oli lühikarvaline isane koer nimega Midget (tõlkes kääbus), kes kanti Ameerika kennelklubi tõuraamatusse 1904. a. numbri all 2291, tema kasvataja oli H.Rainer Texasest. Tõugu tunnistati 1915. a. Ameerika Ühendriikides. 1923. a. kinnitati tõustandard ja seejärel tekkis USA-s esimene rahvuslik Chihuahua klubi. Ameerika tõuraamatusse kanti 170 Chihuahuatõugu koera. Ametlik tõustandard kinnitati alles aastal 1934. Algselt ameeriklased eelistasid lühikarvalisi koeri, hiljem ilmusid ka pikakarvalised isendid. 1952.aastani mõlemaid tüüpe esitleti Ameerikas näituseringides koos. Seejärel koeratüübi eraldati. Sellele vaatamata aretati mõlemad koeratüüpe koos kuna ühes pesakonnas võib esineda mõlema karvatüübiga koeri. 1954. a. oli USA-s registreeritud juba 24 tuhat Chihuahuad.

Inglismaale ilmusid Chihuahuad 1897. a. kui koerad toodi otse Mehhikost. Uut tõugu esitleti esmakordselt 1907. a. Naiste Kennel-klubi näitusel. Samal ajal hakati Inglismaal Chihuahuasid registreerima ka tõuraamatus. Crafts'i näitusel Chihuahua olsales esmakordselt 1936. a. Kõik koerad oli lühikarvalised. Kahjuks ei säilinud enne 2. maailmasõda aretatud koeri. Vaatamata sellele, et peale sõda 1949.a. oli Inglismaal säilinud ainult 8 tõukoera, registreeriti Chihuahuatõuklubi. 1953.a. oli registreeritud juba 111 koera. Uuesti osales Chihuahua Crafts'i näitusel 1951. aastal. 1954.a. ilmus Inglismaale esimene pikakarvaline Chihuahua; kinnitati koostöös ameeriklastega tõustandard; ja eraldati lõplikult lühikarvaline ja pikakarvaline koeratüüp. Kuni selle ajani hinnati Udusel Albionil mõlemat tüüpi koos.

Euroopa riikidest sattus juba formeerunud tõug oletatavast 1950. aastatel Saksamaale ja Prantsusmaale. Venemaale ilmusid esimesed Chihuahuad 1959. aastal. Need olid 2 pikakarvalist kutsikat, isane ja emane, kingituseks N.S. Hrustshovi perekonnale Kuubalt. Just need 2 kutsikat panidki aluse populatsioonile Venemaal. Praegu kohtab tõugu praktiliselt kogu maailmas, aga kõige rohkem armastatakse Chihuahuad Mehhikos, USA-s, Kanadas ja Inglismaal. Mehiklased peavad Chihuahuad oma rahvulikuks tõuks ja kingivad väikseid koeri oma kõige kallimatele külalistele. See tore koer mahub taskusse.

Pisikest tõugu koerte populaarsus maailmas on tohutu. Koeraomanikud võivad olla erineva elatustasemega ja esindada erinevaid eluvaldkondi.

TÕU ISELOOM JA KASUTUSOMADUSED

Chihuahua tõug kuulub FCI rühma nr 9 (alarühm 6)- seltsi ja kääbuskoerad. Tõu kasutusomadus on olla seltsikoer. Koeratõu iseloomu kirjeldavad kõige paremini järgmised omadused: ustav, julge, hulljulge. Tõustandardi järgi on Chihuahua vilgas, elavaloomuline, tähelepanelik, julge. Chihuahua on suur koer väikeses kestas, iseloomult väga kiire ja toimekas, vahel ka hulljulge, kuid mitte kuri. Chihuahua ei ole arg. Ta arvab end olevat suurusest hoolimata võrdväärne teiste koertega. Chihuahua elavad meeleldi mitmekesi koos. Ta on pereliige, kes peab lugu oma kodust ja perest. Ta kiindub oma pereliikmetesse väga tugevalt ja imetleb oma peremeest tingimusteta. Kahjuks esineb tõus nii argust kui ka agressiivsust - kumbki omadus EI OLE! Chihuahuale iseloomulik. Osa neist probleemidest on pärilikud, osa omandatud, mille põhjustab ülikaitsev või vale kasvatus. Kuigi Chihuahua on üldiselt heatahtlik ja koostööaldis, võib ta vahel olla isepäine. Ta vajab tavalist kasvatust nagu iga teinegi koeratõug. Chihuahuale meeldib hellitamine ja mängimine. Kuna ta on tähelepanelik ja jälgib oma peremeest hoolega ja pidevalt, on teda tavaliselt kerge koolitada. Chihuahua sõbralik iseloom on tähtis tõuomadus, ta ei ole arg ja agressiivne.

VÄLIMIK

Chihuahua on miniatuurne ja kompaktne koer iseloomuliku õunakujulise pea, suurte silmade ja julge silmavaatega. Tema kehakuju on tugev, sirge selja ja sirbikujulise püstise sabaga ning liikumine kindel. Iga ametliku koeratõu kohta kehtib tõustandard. Standardis on kirjeldatud tõule iseloomulik välimus ja iseloom. Standard on tõule vastava ideaalse koera kirjeldus. Seda kasutatakse lähtepunktina tõu hindamisel ja aretuses.

Viimane kehtiv FCI tõustandard NR. 218/15.09.2010/GB

PEA

Chihuahuale peab olema ümar, nn õunakujuline pea.

Võib esineda moleer (avaus pealael), mis 50 % juhtudel kasvab kinni 3 aasta vanuseni. Teatud ajaperioodil peeti moleeri olemasolu Chihuahuale kohustuslikuks. Sellele järgnes periood, kus moleeri olemasolu peeti sagedasti esineva vesipea põhjuseks. Käesoleval ajal peetakse seda väidet ekslikuks, aga moleeri olemasolu täiskasvanud koertel siiski ebasoovitavaks (*Francesco Cochetti* , *chihuahu kennel Misty Meadow's*, komantaar kehtiva tõustandardile: moleer mitte suurem kui 0,5 cm).

Silmad on ümargused ja suured, aga mitte punnis. Julge ja läbitungiv silmavaade annab näole lõbusa ja elava ilme. Heledatel koertel on lubatud hele silmavärv, aga ilusamad ja eelistatumad on tumedad silmad.

Koon on üsna lühike ja kergelt teravnev, kuivade huultega. Koonu ja lauba liitekoht selgelt eristuv. Ninaotsa erinevad värvid on lubatud, näit. heledatel koertel võib olla sinine või šokolaadivärvi nina. Eelistatud on võimalikult tume ninaots.

Kõrvad on chihuahua meeldiv eripära- suured, püstised ja laia asetusega. Rahulikus olekus koeral paiknevad kõrvad 45° nurga all.

Kutsikad sünnivad ümbrikuks kokku lapitud kõrvadega, mis tõusevad püsti esimeste elukuude jooksul. Mõnikord püstised kõrvad vajuvad longu. Seda võib ette tulla hammaste vahetumise perioodil, jooksuajal emastel koertel. Muretseda pole vaja, kõrvad tõusevad püsti.

Hambumusest on lubatud käärhambumus ja tasahambumus. Esineb vale hambumusega või puuduvate hammastega koeri. Hammaste puudumine ei ole diskvalifitseeriv viga.

On kahju kui suurpärasel koeral on puudusi hambumuses, aga see ei tähenda, et konkreetset isendit ei tohiks kasutada aretuses. Need puudused ei luba tõenäoliselt saavutada tshempioniitiitlit, aga väga paljudest suurepärase hambumusega koertest ei saa samuti kunagi tshempione.

KEHA

Tõu habitus (välimus) eeldab peent jõulisust ja meelekindlust.

Kompaktne korpus, emastel keha pikkus lubatud veidi pikem kui turja kõrgus. Eelistatakse ruudukujulist kehaformaati.

Elegantne kael läheb üle kergelt längus õlgadeks.

Rinnakorv on võimas ja sügav. Roided kaarduvad, kuid ei muuda keha tünnikujuliseks.

Lihaselised jalad on sirged ja paralleelse asetusega. Käpad väikesed ja elegantsed.

Ideaalne saba on kõrge asetusega ja sirbikujuline,

saba ots suunatud selja keskjoonele.

Rahulikus olekus on Chihuahua saba longus ja kergelt kaardus.

KARVKATE JA VÄRVUS

Eristatakse pikkkarvalist ja lühikarvalist Chihuahua tüüpi

Lühikarvalisel Chihuahuas on karv lühike ja tihedalt vastu keha. Karv on pehme ja katsudes siidjas.

Kaela piirkonnas võib esineda püstiseid tutte.

Pikakarvalisel Chihuahuas peab karv olema pehme, sirge ja kergelt lainjas, vähese aluskarvaga. Ei tohiks olla lorkis ja liiga tihe. Kõrvadel ja sabal on karvkate rikkalikum ja kohevam. Kaelal peaks olema lai ja kohev krae.

Tihti paaritatakse omavahel erineva karvatüübiga koeri. Kutsikad sünnivad lühikarvalistena, aga 3-4 kuu vanuses tekivad selged pikakarvalisuse tunnused: seljajoonel hakkab kasvama pikematest karvadest nn.hari.

Chihuahua karvkate värvigamma on lai ja põhitoonid võivad esineda koos erinevate laikude ja täppidega. Värvus ei mõjuta näitusehinnet, sest lubatud on kõik toonid v.a. merle.

Kõige populaarsemad toonid on: kreem, valge, shokolaad, hallikasbeez, tricolor, punakaspruun, must. Eriti pidulik on kontrastsete laikudega karvkate.

KEHAKAAL JA LIIKUMISE OMAPÄRA

Chihuahua omab väikseima koeratõu tiitlit. Tõustandard lubab üsna erineva kehakaaluga ja eri värvi koeri.

Seega varieeruv välimus teeb igast Chihuahuast veidi eripalgelise koera. Suuruse erinevus tõus on tihti esinev, seda isegi samas pesakonnas.

On juhuseid, kus kutsikat otsivad inimesed küsivad eriti väikeseid isendeid, nõ. taskukoerakesi, kuid täiskasvanuna alla kilo kaaluvad chihuahuad on kahjuks tihtipeale haprad, nõrga tervisega koerad.

Chihuahuatõustandardi järgi on eelistatud kaaluvahemik 1,5 kg – 3kg.

Chihuahua omapäraks on eriti graatsiline liikumine. Selle põhjuseks pole tema väiksus, vaid keha loomulik harmoonia. Ta liigub kergelt, julgelt ja uhkelt.

TERVIS

Patella luksatsioon

Chihuahuadel esineb pärilikku patella luksatsiooni (PL) – põlvekedra sisse- või väljapoole paigaldatavust. Probleem esineb kääbustõugudel üsna tihti. Tavaliselt nihestub põlv suunaga väljapoole. Koera liikumine on sellisel juhul häiritud, ebakindel ja võib põhjustada valu ning liikumisraskusi – seega vajab vastavat, tihti kirurgilist ravi. Probleem nõuab tõu aretjate tähelepanu.

Nihetus võib olla tingitud ka traumast, mille põhjustajaks on hüppamine mööblilt, kukkumine kätelt, liiga suur koormus põlvedele kui noorel koeral on harjumus kõndida tagakäppadel. Vanadel koertel võib nihestus olla tingitud liigest kehakaalust.

Peitmunandilisus

Peitmunandilisus on samuti tõus tihedalt esinev probleem. Peab tähelepanu pöörama sellele, et ka emased koerad võivad edasi kanda munandiprobleeme. Samuti peaks tähelepanu pöörama sellele, et munandite hiline laskumine viitab geneetilisele soodumusele peitmunandilisusele.

Probleemid hammastega ja hambumus

Probleemid hammastega on üsna levinud. Hammaste puudumist ja valehambumust esineb rohkesti. Chihuahuad peavad tõustandardi järgi olema kõik hambad ning käärhambumus või tasahambumus. Mõne hamba puudumine ei ole diskvalifitseeriv puudus. Hammaste puudumist esineb tihti lõike- hammastes. Valehambumust esineb üle- või alahambumusena.

Chihuahuadel esineb vahel ka ebanormaalselt lühikest alalõuga. Siin ei ole tegu valehambumusega vaid tegu on lõualuu arenguhäirega. Selline koer on siiski elujõuline, aga haigus ei parane vanusega ja koerast ei tule näituse- ega aretuskoera.

Tihti piimahambad ei vahetu iseseisvalt ja vajalik on arsti abi. Tuleb tähelepanu pöörata suuhügieenile, hambakivi ja igemepõletiku teket aitab ära hoida igapäevane hambapesu.

Sünnitusraskused

itusraskusi esineb tihti. Peamiseks põhjuseks on ema jaoks liiga suur kutsikas. Chihuahua on tema suurust vaadates hea sünnitaja. Tihti ongi põhjus rohkem "igaks juhuks" lõikuse valimine ehk sünnituse kergendamine. Siiski peab sünnitusraskusi võtma tõsiselt.

Vesipea ja kesknärvisüsteemi haigused

Vesipea on samuti tõus esineda võib haigus. Kesknärvisüsteemi haigus võib olla kaasasündinud või tekkinud peavigastuse, ajukasvaja, põletikuliste haiguste tagajärjel. On võimalik, et vesipead on pärilikud ja seotud ajukahjustusega. Kergema ajukahjustusega Chihuahua on tavaliselt väikesekasvuline, täiskasvanuna kaalub alla 1 kg, esineb kõõrdsilmsust, võimendunult ümar kolju ja nõrgenenud õppimisvõime. Tihti esineb neil epilepsiahooge.

Epilepsia

Epilepsia tähendab aju elektriimpulsside häiret ja see väljendub krambihogudena. Chihuahua epilepsia pärilikkuse mehhanism ei ole teada.

Hüpoplükeemia

Hüpoplükeemia ehk veresuhkru taseme langus ohtlikult madalale esineb tihti just kääbuskoertel. Hüpoplükeemia põhjustab nõrkust, tuikumist, värisemist, teadvuse kadu, krampe ja, abi saamata, ka surma. Chihuahua on kasvult väike ja võime säilitada suhkrutaset on seega väiksem. Seetõttu peaks kutsikaid ja noori koeri söötma mitmeid kordi päevas. Esmaabina sobib anda natuke suhkrut või mett koera suhu.

Südamerikked ja südamepuudulikkus

Südamerikkeid ja südamepuudulikkust on tõus esinenud. Sümptomite ilmnemine võib võtta aastaid. Uuringu käigus võib vahel kuulda kahinat juba enne südamepuudulikkuse väljaarenemist. Mõnel juhul on kuulda südame rütmihäireid. Osa südamehaiguseid on kaasasündinud, osa hiljem avastatud pärilikud haigused. Südamehaigusele võib viidata keele ja limaskestade ajutine sinakus, kõha, kiire väsimine, hingamisraskused, vedeliku kogunemine elunditesse.

Muud tõus harvemini esinevad haigused

- **PRA (silma võrkkesta atroofia)**- haigust esineb nii mõnelgi teisel tõul ja see lõpeb alati pimedaks jäämisega.
- **Hallkaed (HC)**- võib esineda vanadel koertel.
- **Lüülsambavigu**- nt. kokkukasvanud lüülsid.
- **Legg Perthes**- eriti valulik haigus, kus kasvav kutsikas hakkab lonkama tagajalga ja lõpuks ei saa ta seda ka maha toetada, vajab lõikust.
- **Süüringomüeelia (SM)**- on krooniline häire pea-seljaajus, selle tagajärjel tekib erinevaid sümptomeid- valu, kratsimisligutused ilma nahka puutumata e. „õhukitar“; kordinatsioonihäired.
- Esineda võib ülemääraseid ripsmeid, mis põhjustavad suurenenud pisaravoolu silmadest. Liialt pehme suulagi, mis põhjustab nn. krooksumist, esineb tihedamini noortel koertel ja ülekaalulistel.
- Nahahaigused ja allergia ei ole tõus tihti esinevad.

Üldiselt võib tõdeda, et Chihuahua on geneetiliselt tugev ja terve tõug, mõnigate väheste geneetiliste defektidega.

Chihuahua tõugu koerad on pikaelised, kelle eluiga kestab kuni 17 aastani.

OMAPÄRA JA MÕNED NÕUANDED NING FAKTID

On mitmeid põhjuseid, miks väga paljud valivad lemmikuks Chihuahua.

Chihuahua sõbruneb perega kergesti, on kiiresti kohanev erinevate elutingimustega, olgu see siis

linnakorter või maakodu, ja omaniku elustiiliga. Koera on väga lihtne transportida ja kanda kaasas praktiliselt kõikjal kuhu on lubatud loomade juurdepääs. Chihuahua allub kergesti dressuurile, hooolsalt valvab kodu. Ei haugu asjata, aga kahtlane krabin ukse taga ei jää tähelepanuta- alati töötav signalisatsioon on teile kindlustatud. See minikoer mõistab suurepäraselt kõike ja omandab kiiresti uue info, aga dresserimisel nõuab omanikult järjekindlust. Chihuahua kasvatamisel peab meeles pidama, et kuigi väike, on see ikkagi koer kellele kõik pole lubatud. Põhjuseta haukumie peaks olema välistatud. Koera õpetatakse olema rahulik kui teda võetakse sülle. Koer, kes pole harjunud olema kätel, võib hakata rabelema ja kukkuda. Kukkumine inimese kätele võib pisikesele loomale olla traagiline.

Vaatamata sellele, et Chihuahua on julge loomuga koer, on ta ikkagi väga õrn ja kergesti haavatav. Kuigi see tõug eristub kõrge kohanemisvõimega, ei suuda pikaajalist üksindust taluda ka kõige vapramad. See tähendab, et ei tasu endale muretseda Chihuahuad kui peate viibima palju aega koerast eemal- tööl või reisidel. Koer ei tohiks jääda kauaks üksi.

Aktiivne eluviis aitab koeral püsida heas füüsilises ja psüühilises vormis. Peab meeles pidama, et koera söögiisu ei pruugi olla tasakaalus tema suurusega ja füüsilise koormuse puudumine võib viia rasvumiseni. Kahjuks on see Chihuahua puhul tihti esinev probleem.

Kõigele vaatamata on Chihuahua mugav kaaslane kuna ei nõua tundidepikkusi jalgutuskäike õues ja teda võib edukalt õpetada tualetti kasutama ka kodustes tingimustes.

Mõõdukas füüsiline koormus kaitseb koera südamehaiguste, artriidi ja diabeedi vastu. Sportlasekarjääri alustuseks sobivad lühikesed jalutuskäigud, mida siis järk-järgult pikendada. Jälgima peab, et koer ei väsiks liigselt ja ei muutuks loiuks.

Chihuahua on võimekas koer ja meeleldi osaleb erinevates dressuurivõistlustes ja mängudes näiteks agility.

Tõenäoliselt mletab Chihuahua oma Mehhiko minevikku, kus esivanemad sojendasid end muretult päikesepaistel ja see on jäänud nende lemmiktegevuseks praeguseni. Tähtis on koeri mitte liiga kauaks päevitama jätta.

Veel üks omapära on värinahood. Neid võib põhjustada liigne ärevus, külm, hirm või lihtsalt nukrusehoog. Kui värin on pikaajaline ja kaasneb loidusega, karva tuhmumisega ja teiste haigusnähtudega, on põhjust koheselt pöörduda veterinaari poole.

Chihuahua ja lapsed- see on eriline teema. Kui peres on väike laps, on parem Chihuahua muretsemine edasi lükata. Probleem pole selles, et koer ei sobi lapsega, vastupidi. Chihuahua on väga sõbralik, aga laps võib teda tahtmatult traumeerida ja tõsiselt viga saada ka ise.

Juba 5-10 aastased lapsed aga õpivad kergesti koeraga ümber käima.

Vaatamata selgelt eelistavale suhtumisele tõukaaslastesse ja koertevihakaja reputatsioonile on Chihuahua üllatavalt salliv teiste loomadega. Õigesti kasvatatud Chihuahua käitub ka teiste koerte ja isegi kassi seltsis väärikalt, jättes nad teinekord lihtsalt tähelepanuta

On ära märgitud, et Chihuahuad on võime ravnada depressiooni ja teisi stressiga seonduvaid haigusi. Nende koerte omanikud kannatavad harvemini südamehaiguste käes kui inimesed, kellel pole õnne olla selle pisikesel omanik. Chihuahuaga suhtlemine soodustab vererõhu alanemist, reeglina ei põhjusta allergilisi reaktsioone ja loomulikult kaunistab üksindust, mis tihti kaasneb vananemisega või lähedaste kaotusega.

LUBATUD JA NÕUTAV

Foita koera igapäevaselt samal kellaajal;
kindlustada puhta joogivee olemasolu, vaatamata sellele, et Chihuahua joob reeglina vähe;
perioodiliselt anda koerale närirda porgandit, õuna või kuivikuid ning hambaid puhastavaid maiustusi;

regulaarselt harjata karvkatet, puhastada silmi teega, kontrollida kõrvade seisundit ja löigata küüsi; treenida koera jääma üksi, rahulikult kõndima jalutusrihma otsas ja alluma keelavale käsule; koera puhkekoht peab olema kaitstud tuuletõmbuse eest, kõige parem kui selleks on kindel lamamiskoht pesas, korvis või kastis; sobib ka transportimise konteiner; tähtis on, et pesas poleks teravaid nurki- Chihuahua võib vigastada silmi.

CHIHUAHUA KASVATAJATELE

Tõu aretuses peab meeles pidama ja jälgima, et ka tulevikus oleks Chihuahua maailma väikseim koeratõug. Seda ei tohi aga teha tervise arvelt. Chihuahua kasutusomaduseks on olla seltsikoer nüüd ja ka tulevikus. Eesmärk on säilitada tõug talle omaselt energilisena ja julgena - terve koer nii füüsiliselt kui psüühiliselt.

KOKKUVÕTE

Chihuahua koeratõugu võib iseloomustada üheselt- see on unikaalne.

Tõu iidsus on tõestatud dokumetaalselt ja faktiliselt. See tähendab, et tõu genotüüp on kujunenud ja kinnitunud sajandite jooksul ning muutunud vastupidavaks haigustele, mis on paljudele koeratõugudele probleemiks.

Chihuahua mõistus ja intellekt on erilised. Erakordne sõbralikkus, armastus ja ustavus on pöördvõrdelised tema suurusega.

Rikas värvigamma on piiranguteta. Teist sellist tõugu FCI kataloogis pole.

Lisage siia miniatuursus, puhtusearmastus ja hooldamise lihtsus, veendute, et on olemas kõik eeldused saada masside lemmikuks ja arvestades tingimusi, milles inimesed tänapäeval elavad, on parimat kompanjoni koerte hulgast raske leida. Paljude jaoks on selline sõber hindamatu leid ja need, kes otsustavad võtta Chihuahua oma perre, teevad seda alatiseks, sest see on vaieldamatult kõige meeldivam ja võluvam koeratõug.